

TEMPS DE REVERBERACIÓ

Tot al llarg de la dècada dels anys noranta, l'autor de l'article va tenir l'oportunitat de conèixer i compartir hores de conversa amb el compositor Francisco

Llácer Pla, li va fer diverses entrevistes i escriure nombrosos articles al voltant de la seua obra. És l'únic compositor valencià membre de la generació del 51 i en-

guany és el centenari del seu naixement. Cal reivindicar la seua figura i el seu imprescindible paper com a pont entre la música vuitcentista i la modernitat.

En el centenari de Francisco Llácer Pla

★
JOSEP LLUÍS GALIANA

Francisco Llácer Pla va néixer el 2 d'octubre de 1918 en el popular carrer Banys dels Pavesos de la ciutat de València en el si d'una família humil i sense antecedents musicals. Convertit en "infantillo" a l'edat de set anys, troba en el Real Col·legi del Corpus Christi del Patriarca la seua vertadera vocació, que el portarà amb el temps a ser el precursor de la música contemporània valenciana i l'únic membre valencià de la generació del 51, junt a compositors com ara Luis de Pablo, Cristóbal Halffter, Ramón Barce, Claudio Prieto, Carmelo Bernaola i Tomás Marco, entre altres.

enguany celebrem el centenari del seu naixement, junt a una altra gran de la música valenciana, la compositora i pianista Matilde Salvador. Una bona oportunitat per valorar la dimensió real de les seues aportacions a la música valenciana, per recordar les seues figures i recuperar els seus valuosos catàlegs de composicions. Tot al llarg de cinquanta anys, Llácer Pla va desenvolupar una de les més personals i interessants trajectòries musicals tant en l'àmbit propi de la terra que el va veure néixer com en la resta del territori espanyol. Dins d'un context històric advers, l'autor d'*Episodios concertantes* va demostrar ser un home d'esperit inquiet i pensament lliure. No obstant això, la recerca d'aquesta anhelada llibertat cultural, estètica i expressiva no les va poder trobar en les esgotades corrents musicals nacionalistes i de marcat caire folklòric que encara imperaven en l'Espanya de la postguerra i ben avançada la segona meitat del segle XX. Impregnant-se de tot allò que queia en les seues mans, ja foren llibres, manuals i parti-

Francisco Llácer Pla, segon per la dreta. JOSÉ ALEIXANDRE (LEVANTE-EMV)

tures, o mitjançant l'escolta de discs, gravacions i algun que un altre programa de ràdio estrangera, Llácer Pla va anar formant-se de manera totalment autodidacta, amb molta paciència i amb elevades dosis d'experimentació en el dur ofici de la composició. No tan sols va apostar per les noves propostes sonores procedents de l'Europa democràtica i florent dels anys cinquanta i seixanta, sinó que, a més a més, va donar llum al camí artístic de nombrosos joves músics des de la direcció i fundació de diverses agrupacions corals així com des de la càtedra de Conjunt Vocal i Instrumental i, més tard, de Formes Musicals del Conservatori Superior de València. Autor de més de vuitanta

Esperem es dediquen esforços i entusiasme per recordar el primer centenari d'aquest músic imprescindible

composicions, Llácer Pla arplega el testimoni de la creació musical valenciana de mans de compositors com ara Eduardo López-Chavarri Marco, José Bâguena Soler, Pedro Sosa, Manuel Palau o Jose María Machancoses, aportant una visió estètica modernitzadora i original. Adherit a la decisiva generació del 51, Llácer Pla va apradinar el definitiu trencament amb el nacionalisme vuitcentista, constituint-se com una de les rares excepcions dins del panorama musical d'aquells anys per tractar-se d'un compositor de la perifèria.

Entre les troballes estètiques que obren en poder de Llácer Pla figuren l'heptafonisme tonal, sistema harmònic amb el qual va compondre obres com *Trova heptafònica* (1969) i *Migracions* (1974), així com l'acord equilibrat, utilitzat per primera vegada en la seua peça per a piano *Díptico percutiente* (1981). Aquest últim descobriment harmònic i de serialització de les melodies va proporcionar a l'autor del manual pedagògic *Guía*

Análitica de formas musicales para estudiantes (1982) la independència d'estil i de llenguatge tantes vegades anhelat. *Concierto para piano y orquesta*, obra encàrrec de l'Orquestra Nacional d'Espanya (ONE) i dedicada al pianista valencià Fernando Puchol; *Come Ouverture alla italiana*, dedicada al guitarrista José Luis Ruiz del Puerto, i el *Te Deum*, encàrrec de la Generalitat Valenciana i estrenat al Palau de la Música de València el 1993 per Manuel Galduf al capdavant de l'Orquestra i Cor de València, Cor de l'Escolania i solistes, són algunes de les obres enllumenades a l'empara d'aquest personal sistema compositiu. Tot al llarg de la dècada dels anys noranta vaig tenir l'oportunitat de conèi-

A Francisco Llácer Pla li agradava insistir en que "es podia ser romàntic i molt comunicatiu amb l'atonalisme"

er i compartir hores de conversa amb Llácer Pla, li vaig fer diverses entrevistes, escriure ressenyes i articles al voltant de les seues composicions i, sobretot, d'aprofundir en el seu pensament musical i vital. El únic músic membre de l'exposició *Antes del Arte* (1968), dirigida per Vicente Aguilera Cerni i que va agrupar a tota una generació d'artistes plàstics avantguardistes de la dècada dels seixanta, va saber envoltar-se de pintors, escriptors, escriptors i poetes, i posar música a una etapa de gran eferescència artística i cultural. Tot i que ell sempre afirmava que "mai he escrit música avantguardista, sinó que he fet composicions del nostre temps", el seu compromís amb la nova música va ser molt ferm. Si bé recordava, no sense certa nostàlgia, quan José Iturbi li va estrenar el seu estimat *Rondó Mirmidón* (1956) amb l'Orquestra Municipal de València, no és menys cert que sempre mirava cap el futur i es preocupava pels músics més joves. La seua casa sempre romania oberta als estudiants, als compositors, als amics i als artistes de tota mena que volien aprofundir en els nous llenguatges de la música, en els sistemes compositius o que simplement volien abordar l'anàlisi d'alguna nova partitura. A Llácer Pla li agradava insistir en que "es podia ser romàntic i molt comunicatiu amb l'atonalisme". Esperem i desitgem que les institucions musicals valencianes dediquen diners, esforços, entusiasme i dedicació a recordar i celebrar el primer centenari d'aquest músic imprescindible. Francisco Llácer Pla va morir el 14 d'abril de 2002.

Josep Lluís Galiana
és saxofonista, improvisador,
autor i editor

ESCRITOS DESDE LA INTIMIDAD

Composiciones, estudios de género, temas, variaciones y otros estudios

Josep Lluís Galiana

actualitzar

edictOràlia

la teua editorial de música

www.edictorialia.com

C/ Cervantes, 21-baix · 46007 València

edictoralla@edictoralla.com

T. 96 325 06 27